

Seidel, Jan, redaktor, dramaturg, dirigent, veřejný činitel, skladatel, narozen 25. 12. 1908, Nymburk, zemřel 23. 6. 1998, Praha. **Skladatelem byl na prvním místě.**

Studoval na státní vyšší reálce v Nymburku v letech 1918–25. Hudebním základům ho učil nymburský varhaník Antonín Hoffmann, poté v letech 1925–30 nastoupil na inženýrské stavitelství na Vysokém učení technickém, od roku 1932 i architekturu. Krátce se věnoval i malbě a výtvarnému umění na Akademii výtvarných umění u Vratislava Nechleby. V roce 1936 získal profesorskou aprobaci pro vyučování na středních školách. V témže roce začal učit na reálném gymnáziu a přihlásil se na pražskou konzervatoř. Kompozici studoval u Aloise Háby a soukromě bral hodiny i u Josefa Bohuslava Foerstra. Jako klavírista, skladatel scénické hudby a dirigent působil od roku 1936 v Pražském dětském divadle Míly Mellanové a dále spolupracoval s Novým divadlem, divadlem Emila Františka Buriana (divadlo D 34, D 35 a D 36) a s Československým rozhlasem. Vydal antologii úprav lidových písní *Národ v písni* (1940–45), dále taky s Aloisem Hábou a Karlem Reinerem *Špalíček národních písní a říkadel* (1940)

Významným postupem v jeho kariéře bylo, když se stal uměleckým ředitelem gramofonové firmy ESTA (působil tam od roku 1938–45). V roce 1945 se stal uměleckým ředitelem Gramofonových závodů v Praze. Během okupace pracoval jako redaktor v Mazáčově nakladatelství. Později působil v řadě veřejných funkcí (Kulturní rada hlavního města Prahy, Kulturní rada při ministerstvu školství a kultury, člen presidia Svazu československých skladatelů, tajemník sekce pro symfonickou a komorní tvorbu v letech 1980–87, atd.). V říjnu 1958 byl jmenován šéfem opery Národního divadla v Praze a v letech 1967–75 byl hlavním dramaturgem opery. V závěru své profesní kariéry působil v Československém rozhlase Praha a od roku 1978 byl předsedou výboru Pražského jara. Po roce 1989 se stáhl do soukromí.

Seidlova tvorba zahrnuje mnoho oborů, od kánonů až po symfonickou a filmovou hudbu. Velký význam má i jeho aranžérská činnost v oboru lidové písni (ve svých sbírkách vydal na 4 000 národních písní a koled). Jan Seidel za svoji celoživotní práci získal mnoho ocenění Státní cenu (1951), Řád práce (1959), tituly Zasloužilého (1973) a Národního (1976) umělce a Řád republiky (1978). Za filmovou hudbu ke Steklého filmu *Tam, kde hnízdí čápi* (1975) získal Cenu za hudbu (1976) na 14. Festivalu československého filmu v Brně.

I. Dílo literární

Seidel, Jan: Národ v písni (Praha 1941).

Seidel, Jan: Zpěvy betlémské. Koledy (Praha 1943).

Karel Reiner a Jan Seidel (ed.): Špalíček národních písní a říkadel. Zpěvník (Praha 1944).

Seidel, Jan a Josef Špičák: Zahrajte mi do kola! Tance českého lidu (Praha 1945).

II. Dílo hudební

Sbory, kantátové skladby.

Dopisy (1930) masová píseň.

Balada o nenarozeném dítěti (1936) pro mužský zbor.

V milosti slunce 1938 masová píseň.

Výzva k boji (na text dopisu Jana Žižky Domažlickým, 1946).

Odkaz Julia Fučíka (triptych na text Fučíkovy reportáže psané na oprátce knihy Milujeme svůj národ, 1948) kantáta.

Vzkaz živým (text František Halas, 1953) kantáta.

Romance o králi Ječmínkovi (1975) pro mužský zbor.

Můj lístek (1977) pro mužský zbor.

Menší ružová zahrada (1978) pro mužský zbor.

Třízpěvy večernice (1979) pro mužský zbor.

Výzva k boji (na text dopisu Jana Žižky Domažlickým, 1946) kantáta.

Zpěv slobody masová píseň.

Kupředu, zpátkyni **krok masová píseň.**

Polnice slávy sborový cyklus masová píseň.

Klavírní sklady

Lístek do památníku.

Valčíky.

Preludia.

Arabesky.

Komorní skladby

1. smyčcový kvartet G-dur (1930).
  2. smyčcový kvartet „Staré ženy“ (čtvrttónový s básní Františka Halase Staré ženy, 1940).
- Dechový kvintet (1941).
3. smyčcový kvartet „Chrysantémy“ (1943).
  4. smyčcový kvartet e-moll (1944).
- Concertino **propětdechových nástrojů** (1947.)
- Sonáta pro housle a klavír (1950).

Orchestrální skladby

- Symfonie „Prolog“ (1943).
- Májová předehra (1952).
- Koncert pro hoboj a orchestr (1955).
- II. Koncert pro hoboj a orchestr (1959).
- koncert pro hoboj a orchestr (1959).

Opera

Tonka Šibenice (podle povídky Egona Erwina Kische 1964) nebyla provedena.

Filmová hudba

- Pan Habětín odchází** (1949).
- Temno (1950).
- Anna proletářka (1952).
- Strakonický dudák** (1955).
- Dobry **voják Švejk** (1956).
- V pátek ráno (1957).
- Poslušně hlásím (1957).
- Mstitel (1959).
- Lucie (1963).
- Strakatí andělé (1964).
- Úplně vyřízený chlap (1965).

Všichni dobří rodáci (1968).

Žert (1968).

Přehlídce velím já! (1969).

Za volantem nepřítel (1974).

Tam, kde hnízdí čápi (1975).

Všichni proti všem (1977).

Skandál v Gri-Gri baru (1978).

Pan Vok odchází (1979).

Literatura

ČSHS.

ČSS.

HSPK.

<http://www.csfd.cz/tvurce/68404-jan-seidel/>

Jana Šimuneková

Jedná se o heslo kategorie B nebo A, soupis díla by měl být úplný, kompletní literatura (jen v ČSHS je toho na stránku), zahraniční lexika (Grove, MGG) atd. atd. V uvedeném seznamu je množství chyb, je to skenováno přes OCR? Ani dál neopravuji.